



Αθήνα, 13 Νοεμβρίου 2013

Δελτίο Τύπου

18^η Νοεμβρίου: Ευρωπαϊκή Ημέρα Ενημέρωσης και Ευαισθητοποίησης για την Ορθολογική Χρήση των Αντιβιοτικών

Η Ελλάδα εξακολουθεί να συγκαταλέγεται στις χώρες με τα υψηλότερα επίπεδα μικροβιακής αντοχής στην Ευρώπη. Η ανάπτυξη της μικροβιακής αντοχής, δηλαδή η δημιουργία ανθεκτικών μικροβίων στα αντιβιοτικά, τόσο στο νοσοκομειακό χώρο όσο και στην κοινότητα συνδέεται άμεσα με τη χρήση των αντιβιοτικών. Η χώρα μας συμμετέχει από το 2002 στο Ευρωπαϊκό δίκτυο καταγραφής της κατανάλωσης αντιβιοτικών ESAC-NET του ECDC και από το 2004 παραμένει σταθερά πρώτη στην εξωνοσοκομειακή κατανάλωση αντιβιοτικών μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρά τη μικρή ετήσια μείωση στην κατανάλωση που έχει αρχίσει να καταγράφεται από το 2010. Με έρευνες κοινής γνώμης ανά διετία από το 2007 διερευνάται η στάση του κοινού όσον αφορά τη χρήση των αντιβιοτικών. Από την τελευταία έρευνα που έγινε στο τέλος Οκτωβρίου 2013, παρατηρείται μείωση στην ατομική χρήση αντιβιοτικών, παρόλο που στο ευρύτερο οικογενειακό περιβάλλον (ειδικά όπου υπάρχουν παιδιά) εξακολουθεί 1 στους 2 από κάθε νοικοκυριό κάθε χρόνο να χρησιμοποιεί αντιβιοτικά.

Αυτά τα στοιχεία μεταξύ άλλων, παρουσιάστηκαν στη συνέντευξη τύπου, η οποία δόθηκε στο Υπουργείο Υγείας στις 13/11/2013 παρουσία του Υπουργού Υγείας κ. Άδωνι Γεωργιάδη, της υφυπουργού υγείας κας Ζέττας Μακρή, της Γενικής Γραμματέας Δημόσιας Υγείας Χριστίνας Παπανικολάου και της προέδρου του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. κας Τζένης Κρεμαστινού, με αφορμή τον εορτασμό της Ευρωπαϊκής Ημέρας Ενημέρωσης και Ευαισθητοποίησης για την Ορθολογική Χρήση των Αντιβιοτικών, που έχει ορισθεί ως η 18^η Νοεμβρίου κάθε έτους. Πρόκειται για ένα θεσμό που ξεκίνησε το 2008 και κάθε έτος αφιερώνεται στην ευαισθητοποίηση τόσο των επαγγελματιών υγείας που συνταγογραφούν τα αντιβιοτικά (ιατροί πρωτοβάθμιας περίθαλψης και νοσοκομείων) όσο και των πολιτών που αποτελούν τους άμεσους καταναλωτές τους με σκοπό να συνεχίζεται σε όλη τη διάρκεια του έτους.

Στη συνέντευξη τύπου προβλήθηκε βιντεοσκοπημένο μήνυμα του Ευρωπαϊκού Επιτρόπου Υγείας Tonio Borg για το σχετικό θέμα, κατόπιν ακολούθησαν παρουσιάσεις από τους

ειδικούς επιστήμονες για το θέμα της μικροβιακής αντοχής και την κατανάλωση των αντιβιοτικών (εκπρόσωποι της χώρας στο ECDC). Αναπτύχθηκαν τα θέματα μικροβιακής αντοχής από τον κ. Α. Τσακρή, τα των λοιμώξεων από ανθεκτικά μικρόβια στα νοσοκομεία και στην κοινότητα από την κα Φλ. Κοντοπίδου και τα δεδομένα της κατανάλωσης αντιβιοτικών στη χώρα μας από την κα Αντωνιάδου. Τέλος, παρουσιάστηκαν από την Καθηγήτρια κα. Ε. Γιαμαρέλλου (εκπρόσωπος για θέματα Μικροβιακής Αντοχής στο ECDC), προτάσεις που έχουν εφαρμοστεί από διάφορες χώρες, οι οποίες κατάφεραν να περιορίσουν την κατανάλωση των αντιβιοτικών τόσο στα νοσοκομεία όσο και στην κοινότητα.

Τα σημαντικότερα σημεία από τις συγκεκριμένες παρουσιάσεις είναι τα ακόλουθα:

1. Από την ίδια έρευνα κοινής γνώμης που πραγματοποιήθηκε πρόσφατα προβληματίζει η αύξηση της χωρίς ιατρικής συνταγής λήψης αντιβιοτικών (από 10 το 2007 σε 15,6% το 2013), της ύπαρξης αντιβιοτικών στο σπίτι για ώρα ανάγκης (36% το 2013), ενώ ενθαρρυντικά στοιχεία είναι η αύξηση του ποσοστού που δηλώνει ότι, αν τους επόμενους μήνες παρουσιάσει κρυολόγημα ή γρίπη, δε θα πάρει αντιβιοτικά (από 20% το 2009 σε 45% το 2013), καθώς και το ποσοστό 88% που δηλώνει ότι στο προηγούμενο επεισόδιο κοινού κρυολογήματος δεν πήρε αντιβιοτικά.

2. Η υπερκατανάλωση των αντιβιοτικών στην κοινότητα έχει ως αποτέλεσμα βακτήρια (όπως το Κολοβακτηρίδιο, το οποίο αποτελεί το συχνότερο αίτιο ουρολοιμώξεων στην κοινότητα) να γίνονται όλο και πιο ανθεκτικά, όχι μόνο στα αντιβιοτικά πρώτης γραμμής, αλλά και στα αντιβιοτικά, των οποίων η χορήγηση ενδείκνυται για την αντιμετώπιση σοβαρών λοιμώξεων όπως είναι οι κινολόνες (αύξηση αντοχής από 5,2% το 2005 σε 10,2% το 2012).

3. Τα συχνότερα αίτια νοσοκομειακών λοιμώξεων (*Acinetobacter*, *Klebsiella* και *Pseudomonas*) στο μεγαλύτερο ποσοστό τους (>50%) είναι ανθεκτικά στα δραστικότερα αντιβιοτικά που διαθέτουμε για την αντιμετώπιση των λοιμώξεων που προκαλούν, ενώ παράλληλα αυξάνεται συνεχώς η αντοχή ακόμα και στις τελευταίες θεραπευτικές επιλογές που διαθέτουμε. Υψηλά επίπεδα αντοχής χαρακτηρίζουν και τα υπόλοιπα νοσοκομειακά μικρόβια.

Στο πλαίσιο αυτής της προσπάθειας το ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ με αφορμή τη συγκεκριμένη ημέρα, όπως κάθε χρόνο, πραγματοποιεί δράσεις με σκοπό την ενημέρωση όλων όσων εμπλέκονται στη χρήση των αντιβιοτικών, συνταγογραφούντων και καταναλωτών, (ΜΜΕ, ιστοσελίδες επιστημονικών εταιριών, ιστοσελίδα, twitter, facebook και newsletter του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ, έντυπο ενημερωτικό υλικό για τα νοσοκομεία και τα Κέντρα Υγείας). Το ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ από το 2011 έχει οργανώσει 12 μετεκπαιδευτικά σεμινάρια με αντικείμενο την «**Ορθολογική**

χρήση των Αντιβιοτικών στην Ιατρική Πράξη» για 1.800 Γενικούς Ιατρούς και Ιατρούς που ασκούν Πρωτοβάθμια περίθαλψη σε όλη τη χώρα, ενώ σχεδιάζεται για το 2014 αντίστοιχο μετεκπαιδευτικό σεμινάριο για τους νοσοκομειακούς ιατρούς ξεκινώντας από τα νοσοκομεία της Αττικής.

4. Η εφαρμογή πρωτοκόλλων και προγραμμάτων για ορθολογική χρήση αντιβιοτικών και η στοχευμένη εφαρμογή προγραμμάτων ελέγχου νοσοκομειακών λοιμώξεων μπορεί, πέραν του οφέλους στην ατομική και δημόσια υγεία να αποφέρει και δημοσιονομικά οφέλη. Τα οφέλη αυτά, το Υπουργείο Υγείας θα επανεπενδύει υπέρ των ιδίων των ασθενών με πρόσβαση σε νέας γενιάς φαρμακοθεραπείες, νέα αντιρετροϊκά φάρμακα κ.α.